

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
algtekst
01.01.2007
RTL 2006, 55, 1002

Teede- ja sideministri 6. novembri 2000. a määruse nr 87 "Autojuhi kutseoskusnõuete, ametikoolituse eeskirja, koolituskursuse õppekavade ja koolitunnistuse vormi kehtestamine" muutmise

Vastu võetud 07.07.2006 nr 66

Määrus kehtestatakse «Autoveoseaduse» § 28 alusel.

§ 1. Teede- ja sideministri 6. novembri 2000. a määruses nr 87 «Autojuhi kutseoskusnõuete, ametikoolituse eeskirja, koolituskursuse õppekavade ja koolitunnistuse vormi kehtestamine» (RTL 2000, 119, 1855; 2002, 37, 504) tehakse järgmised muudatused:

1) määruse tekstis asendatakse sõnad «Teede- ja Sideministeerium» sõnadega «Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium» ja sõna «liikluspolitsei» sõnaga «politsei» vastavas käändes;

2) paragrahvi 1 lõike 1 punkte 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) veose veol C- või C1-kategooria auto või CE- või C1E-kategooria autorongiga;

2) sõitjate veol D- või D1-kategooria bussi või DE- või D1E-kategooria autorongiga;»;

3) paragrahvi 1 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

« (1¹) Määruse nõudeid ei kohaldata juhi suhtes, kes juhib sõidukit:

1) mille suurim lubatud kiirus ei ületa 45 km/h;

2) mida kasutavad kaitsejõud, päästeasutus ning korrakaitseorgan või mille kasutamine on nende kontrolli all;

3) mis läbib tehnilise arendamise, remondi või hoolduse eesmärgil teekatsetusi, ning uut või ümberehitatud sõidukit, mida pole veel kasutusse võetud;

4) mida kasutatakse erakorralises seisukorras või mis on määratud päästeoperatsioonideks;

5) mida kasutatakse õppesõidul või ametikoolitusel;

6) mida kasutatakse mitteärilikeks sõitjate- ja veoseveoks isiklikul eesmärgil;

7) mis veab materjali või seadmeid, mida juht kasutab oma tööks, tingimusel et sõidukijuhtimine ei ole juhi põhitegevusala.

(1²) Määruse nõudeid ei kohaldata sõiduki juhile, kes juhib sõidukit, mille juhtimiseks on ettenähtud siseriiklik juhtimisõiguse kategooria (D-troll või T-kategooria traktor või R-kategooria traktor).»;

4) paragrahvi 4 lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 4) kasutada mehaanilise või digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikut ja salvestada nendega nõutavaid andmeid.»;

5) paragrahvi 5 lõike 2 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 6) kasutada mehaanilise või digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikut ja salvestada nendega nõutavaid andmeid.»;

6) paragrahvi 9 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Ametikoolitust teostatakse eraldi iga § 1 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud veoliigi kaupa.»;

7) paragrahvi 9 täiendatakse lõigetega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:

« (5) Enne õppetöö algust Autoregistrikeskus (edaspidi *ARK*) hindab alusõppe ja vastava kategooria sõiduki juhtimisõiguse saamisega ühendatud koolituse ning töökeskkonda ja liiklusohutust käsitlevat valikainete läbiviimise tehniliste võimaluste vastavust koolituse eesmärkidele ja õppekavale.

(6) Teisest riigist pärit isik saab tõendada eelnevat koolitust:

- 1) juhiloale kantud EL koodiga;
- 2) Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiivi 2003/59/EÜ reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maantee sõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 3820/85 ja nõukogu direktiivi 91/439/EMÜ muutmise ja nõukogu direktiivi 76/914/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 226, 10.09.2003, lk 4–17) lisas toodud vormi kohase tunnistusega;
- 3) välisriigis väljaantud ja Eestis tunnustatava välisriigi tunnistustega.»;

8) määrust täiendatakse §-ga 9¹ järgmises sõnastuses:

«§ 9¹. Ametikoolituse tingimused

(1) Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiivi 2003/59/EÜ kohase alusõppega ühendatud ametikoolituse kursuse kestvus peab olema 280 tundi. Pärast ametikoolituse läbimist ja juhtimisõiguse saamist peab juhi esimene tööandja kindlustama töölase stažeerimise, mille kestvus tööandja määratud vähemalt 3-aastase C- või D-kategooria sõidukil töötamise kogemusega juhi juhendamisel on 160 tundi.

(2) Kutseõppeasutuses toimuva alusõppega ühendatud autojuhi ametikoolituse kursuse võib integreerida kutseõppega «Kutseõppeasutuse seaduse» kohaselt.

(3) Kui lõikes 1 nimetatud koolitusele vastuvõetav isik on vähemalt 21-aastane, võib isik valida kiirendatud ametikoolituse kursuse, mille maht on 70 tundi. Sellisel juhul peab isikul olema eelnevalt B-kategooria auto juhtimise õigus.

(4) Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiivi 2003/59/EÜ kohase alusõppe ja vastava kategooria sõiduki juhtimisõiguse saamisega ühendatud koolituse läbinud isik võib vastava juhtimisõiguse ja koolitustunnistuse saamise järel alates 18-aastaseks saamisest juhtida C-kategooria autot või CE-kategooria autorongi või D1-alamkategooria bussi või D-kategooria bussi, mis teeb kohalikku liinivedu alla 50 kilomeetri pikkustel valla- ja linnaliinidel (edaspidi *kohaliku liini bussijuht*). Juhtimisõiguse saamisega seotud õppesõit on sellisel juhul lubatud alates 17 aasta ja kuue kuu vanuseks saamisest ja toimub «Liiklusseaduses» kehtestatud korra kohaselt.»;

9) paragrahvi 10 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Ametikoolituse kursusele võetakse vastu Eestis töötamise õigust omav füüsiline isik, kellele on antud Eesti või muu Euroopa Liidu liikmesriigi poolt olenevalt koolituse liigist B-, C-, D-kategooria või C1-, D1-alamkategooria auto või CE-, DE-kategooria või C1E-, D1E-alamkategooria autorongi juhtimisõigus ja vastava kategooria mootorsõidukijuhi Eestis väljaantud kehtiv tervisetõend.

(2) Ametikoolituse ja täienduskoolituse kursusel osalemiseks esitab isik koolitusasutusele:

- 1) avalduse;
- 2) isikut tõendava dokumendi ja juhiloa;
- 3) kehtiva tervisetõendi.

(3) Kui kursusel osalev isik on pärast eelmise ametikoolituse tunnistuse saamist läbinud õppekavas nimetatud liikluskultuuri ja liiklusohutust käsitleva valikaine ja ta soovib selle valikaine arvestamist, siis esitab isik koolitusasutusele selle valikaine läbimist tõendava dokumendi.

(4) Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiivi 2003/59/EÜ kohase alusõppe ja vastava kategooria sõiduki juhtimisõiguse saamisega ühendatud ametikoolituse kursusele astumiseks ei pea isik omama eelnevalt B-kategooria auto juhtimise õigust.

(5) Veoautojuhi või bussijuhi ametikoolituse kursusele astumiseks, mis on ühendatud sõiduki juhtimisõiguse saamisega, ei pea isik omama eelnevalt C- või D-kategooria sõiduki juhiluba.

(6) Koolitusasutus peab Autoregistrikeskusele (edaspidi *ARK*) esitama hiljemalt üks päev pärast õppetöö algust:

- 1) õpperühma nimekirja, mis sisaldab kursustel osaleva isiku ees- ja perekonnanime ning isikukoodi;
- 2) dokumendi, milles selgub koolituse läbiviija iga teema osas, koolituse koht ja aeg.

(7) Koolitaja poolt ARK-le esitatud õpperühmaga seonduvad andmed kantakse liiklusregistrisse pärast andmete õigsuse kontrollimist.

(8) Kui esitatud andmed ei lange kokku liiklusregistris olevatega andmetega, teavitab ARK sellest koolitajat, kes on kohustatud sellest teavitama isikut.

(9) Kui liiklusregistris puudub nõuetekohane elektrooniline foto või see on vanem kui kolm aastat, peab kursusel osalev isik selle tegema kutsetunnistuse taotlemisel ARK büroos.

(10) Koolitusasutuse ja ARK vaheline lõigetes 4 ja 6 nimetatud andmevahetus võib toimuda elektroonselt. Dokumendid peavad seejuures olema allkirjastatud «Digitaalallkirja seaduse» § 2 kohaselt.

10)paragrahv 11 tunnistatakse kehtetuks;

11)paragrahvi 12 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 12. Õppetöö korraldus»;

12)paragrahvi 12 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

13)paragrahvi 12¹ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Paragrahv 1 lõikes 1 nimetatud kategooriate sõidukite juhid peavad läbima täienduskoolituse enne ametikoolituse tunnistuse kehtivusaja lõppemist või juhul, kui viimasest koolitusest on möödunud rohkem kui viis aastat.

(2) Täienduskoolitusele võetakse § 10 lõikes 1 nimetatud isikuid, kellel on vähemalt kaks aastat olnud vastava kategooria sõiduki juhtimisõigus.

(3) Juht saab osaleda selle veoliigi täienduskoolituses, mille sõidukite juhtimisõigus tal on.

(4) Õppetöö maht täienduskoolitusel peab olema 35 tundi, millest töökeskkonda ja liiklusohutust käsitlevate valikainete maht on 7 tundi.

(5) Isiku poolt valitud § 19¹, § 64¹ või § 118¹ kohast töökeskkonda ja liiklusohutust käsitlevat valikainet, mille läbiviimine nõuab erivarustust (erisõiduk, kohandatud õppeväljak, õppemetoodika, trenaažõõr jne) ja läbiviijalt eriettevalmistust, on võimalik läbida enne kursuse algust kahe koolitusperioodi vahelisel ajal ka mõnes teises koolitusasutuses.

(6) Ilma § 9 lõikes 5 nõutud tehniliste võimaluste eelneva hindamiseta puudub koolitusasutusel õigus väljastada § 10 lõikes 3 nimetatud valikaine läbimist tõendavat dokumenti.

(7) Täienduskoolituse eksamite läbiviimise korra kehtestab koolitusasutuse juht.»;

14)paragrahvi 13 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 13. Koolitatava hindamine ja eksamineerimine»;

15)paragrahvi 13 lõike 3 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

16)paragrahvi 13 lõiked 5 ja 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Koolitusasutus esitab ARK-ile ametikoolituse või täienduskoolituse õppekava läbinud ja eksami sooritanud isikute eksami protokollid.

(6) Kui isik on läbinud EL Nõukogu direktiivile 96/26/EÜ siseriiklike ja rahvusvaheliste vedude maanteeveo-ettevõtja ja reisijate autoveo-ettevõtja tegevusalale lubamise, nende diplomite, tunnistuste ja muude kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide vastastikuse tunnustamise ning kõnealuste ettevõtjate asutamisevabaduse õiguse soodustamise kohta (EÜT L 124, 23.05.1996, lk 1–10) vastava vedude eest vastutaja koolituse ja vastava tunnistuse saamisest on möödunud alla viie aasta, siis võib koolitusasutus selle isiku soovil alusõppega ühendatud ametikoolituse kursusele astumisel ta vabastada ametikoolituskursuse eksami sooritamisest õppeaines «Autovedude korraldus.»;

17)määrust täiendatakse §-ga 13¹ järgmises sõnastuses:

«§ 13¹. Ametikoolituse tunnistuse väljastamine

(1) Paragrahvi 13 lõikes 5 nimetatud eksami sooritanud isik esitab ametikoolituse tunnistuse taotlemisel ARK-ile juhiloa ja kehtiva tervisetõendi, kui andmed kehtiva tervisetõendi kohta puuduvad.

(2) Pärast andmete kontrollimist väljastab ARK edukalt eksami sooritanud veoautojuhile ja bussijuhile lisa 1 kohase ametikoolituse tunnistuse, taksojuhile lisa 2 kohase tunnistuse ning kannab nõutavad andmed liiklusregistrisse. Paragrahvi 11 lõikes 1 nimetatud alusõppega ühendatud ametikoolituse kursuse korral peab isik enne ametikoolituse tunnistuse väljastamist sooritama «Liiklusseaduse» kohase juhtimisõiguse eksami.

(3) ARK-i poolt väljastatud veoautojuhi ja bussijuhi ametikoolituse tunnistusele märgitakse Euroopa Ühenduste Nõukogu direktiivis 91/439/EMÜ juhilubade kohta (EÜT L 237, 24.08.1991, lk 1–24) nimetatud ühenduse ühtlustatud kood ja tunnistuse kehtivusaeg (näiteks «95. 01.01.2012»).

(4) ARK-i poolt väljastatud veoautojuhi, bussijuhi või taksojuhi esimese ametikoolituse tunnistuse kehtivusaeg on tulenevalt juhilubade vahetusperioodist vahemikus neli kuni seitse aastat.

(5) ARK-i poolt väljastatud veoautojuhi, bussijuhi või taksojuhi ametikoolituse tunnistus tunnistatakse väljaandja poolt kehtetuks, kui:

- 1) ametikoolituse tunnistus on kadunud, hävinud või muutunud kasutuskõlbmatuks;
- 2) ametikoolituse tunnistus on alusetult välja antud.

(6) Kadunud, hävinud või kasutuskõlbmatuks muutunud ametikoolituse tunnistuse asemel on isikul õigus taotleda tunnistuse andjalt duplikaati.»;

18)paragrahvi 14 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

« 7) «Liiklusseaduse» § 34 lõikes 1 nimetatud mootorsõidukijuhi koolitamise luba.»;

19)paragrahvi 17 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Ametikoolituse õppekava täitmist kontrollib ja hindab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning ARK.»;

20)paragrahvi 19 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Veoautojuhi ametikoolituse õppekava koosneb järgmistest õppeainetest:

Tabel 2

Õppeaine nimetus	Õppetunde	sealhulgas		Iseseisva töö tunde	Sõidutunde
		teoreetilisi õppetunde	praktilisi õppetunde		
1. Tööõiguse alused	8	6	2		
2. Suhtlemispsühholoogia	8	4	4		
3. Sõiduki tundmine ja käsitsemine	32	24	8	10	
4. Transpordi infrastruktuur ja transpordiökonoomika alused	8	6	2		
5. Autovedude korraldus (logistika)	40	32	8	8	
6. Kindlustused	8	6	2		
7. Autojuhi vastutus	8	8	–		
8. Sõidupraktika				–	10
Kokku	112	94	18	18	
Kõik kokku	130				10

(2) Veoautojuhi kiirendatud ametikoolituse õppekava koosneb järgmistest õppeainetest:

Tabel 2A

Õppeaine nimetus	Õppetunde	sealhulgas	
		teoreetilisi õppetunde	praktilisi õppetunde
1. Tööõiguse alused	6	5	1
2. Suhtlemispsühholoogia	6	4	2
3. Sõiduki tundmine ja käsitsemine	18	14	4
4. Transpordi infrastruktuur ja	4	4	–

transpordiökonomika alused			
5. Autovedude korraldus (logistika)	30	24	6
6. Kindlustused	2	2	–
7. Autojuhi vastutus	4	4	–
Kokku	70	57	13

21)paragrahvi 19¹tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Veoautojuhi täienduskoolituse õppekava koosneb järgmistest õppeainetest:

Tabel 2B

Õppeaine nimetus	Õppetunde	sealhulgas	
		teoreetilisi õppetunde	praktilisi õppetunde
1. Tööõiguse alused	6	6	
2. Suhtlemispsühholoogia	4	2	2
3. Sõiduki tundmine ja käsitsemine	4	4	
4. Autovedude korraldus ja ökonomika (logistika)	8	6	2
5. Kindlustused ja vastutus	6	4	2
6. Töökeskkond ja liiklusohutus või valikained:	7	7	4
6.1 Säätlik ja kaitslik juhtimine, või		3	4
6.2 Sõiduki dünaamika ja juhtimisvõtted, või		3	4
6.3 Rasked tee- ja ilmastikuolud, või		3	4
6.4 Paaksõiduki juhtimise koolitus			
Kokku	35	29	6

22)määruse 7. peatüki 2. jao 3. jaotise pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**«3. jaotis
Sõiduki tundmine ja käsitsemine»;**

23)paragrahvi 32 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

« (6) Ergonoomika, autojuhi töökoht, isiku kaitse.»;

24)paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

« (6) Kütusekulu optimeerimine.»;

25)paragrahvid 60 ja 61 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 60. Karistusseadustik

(1) Süüteo mõiste, süüteo koosseis, liigid, karistuse liigid ja määrad.

(2) Kuriteo eest kohaldatavad põhikaristused, lisakaristused, muud mõjutusvahendid.

(3) Liiklusalased kuriteod.

(4) Kuriteo uurimisega tegelevad organid. Kohtud, nende liigid ja astmed. Kohtuotsuse peale edasikaebamise kord.

(5) Kuritegude tõkestamine.

§ 61. Vastutus väärteo toimepanemise eest eriseaduste ja karistusseadustiku järgi

(1) Väärteo mõiste. Väärteo eest kohaldatavate karistuste liigid:

- 1) rahatrahv-põhikaristus;
- 2) arest-põhikaristus;
- 3) sõiduki juhtimise õiguse äravõtmine-lisakaristus.

(2) Väärteod:

- 1) tööõiguse ja tervishoiu valdkonnas;
- 2) liikluse valdkonnas;
- 3) muudes valdkondades.

(3) Väärtegude kohtuvälised menetlejad, karistuste rakendamine. Menetlus rahatrahvide, aresti ja sõiduki juhtimise õiguse äravõtmise kohaldamisel.»;

26)määruse 7. peatüki 2. jagu täiendatakse jaotistega 8 ja 9 järgmises sõnastuses

«8. jaotis

Töökeskkond ja liiklusohutus

§ 62¹.Liiklusreeglid ja liikluses käitumine

(1) Liiklusohutus alaste teadmiste täiendamine:

- 1) liiklusreeglite kinnistamine ja süvendamine;
- 2) mitmesuguste liiklusolukordade analüüs ja hindamine;
- 3) riske vältiva käitumisviisi kujundamine.

(2) Juht ja sõiduk erinevates liiklusolukordades:

- 1) teisi liiklejaid ja ümbritsevat looduskeskkonda arvestava hoiaku kujundamine;
- 2) piisava ohutunde kasvatamine asjatu riski vältimiseks liikluses;
- 3) vajalike oskuste analüüsimine ja nende arendamine võimalike ohuolukordade ennetamiseks;
- 4) ohutu, sujuva ja keskkonnasäästliku sõidumaneeri kujundamine;
- 5) tegutsemine liiklusõnnetuste ajal.

9. jaotis

Sõidupraktika

§ 62².Sõiduki ettevalmistamine

(1) Sõiduki tehnilise seisukorra ja kompleksuse kontrollimine enne mootori käivitamist. Igapäevase hoolduse läbiviimine. Tutvumine autojuhi töökohaga:

- 1) autojuhi õige kehaasend;
- 2) istme, rooli ja peeglite seadmine.

(2) Tutvumine sõiduki juhtimisseadmete asukoha ja käsitlemisega ning armatuurlaual paiknevate näidikute ja märgulampidega. Mootori käivitamine. Juhi tegevus enne sõiduki käivitamist ja käivitamisel.

§ 62³.Sõiduki juhtimine väikesel kiirusel

(1) Juhtimisseadmete ja juhtimisvõtetega kohanemine. Sõit käsilülitus- ja automaatkäigukastiga autoga. Liikumise alustamine. Käiguvahetus. Sõitmine väikese kiirusega. Erinevad pidurdustehnikad: sujuv- ja äkkpidurdus. Manööverdamine, pöörete sooritamine.

(2) Tagurdamine gabariitväravasse otse ja pöördega. Tagurdamine külgboksi.

(3) Erinevad sõiduharjutused: kiirendus ja pidurdus, peatumine laadimiseks ja liiklusvoolus, sõitmine tõusul ning langul.

(4) Säästlike, kütuse ülekulu vältivate sõiduvõtete kasutamine. Liiklusolukordade ja sõidutingimustega arvestamine.

§ 62⁴.Sõiduki juhtimine erioludes

(1) Sõit pimedal ajal. Tulede kasutamine. Sõit erineva valgustusega teedel.

(2) Ohutu piki- ja külgsuuna tagamine.

(3) Sõit libedal teel. Õiged pidurdusvõtted libedal teel.»;

27)paragrahvi 63 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Käesolev sõitjateveo autojuhi ametikoolituse õppekava (edaspidi *õppekava*) määrab kohustuslikud õppeained ja nende mahud sõitjateveo autojuhi (edaspidi *autojuht*) ametikoolitamisel, kes töötab sõitjate veol bussiga, milles koos juhi kohaga on üle üheksa istekoha.»;

28)paragrahvi 64 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Bussijuhi ametikoolituse õppekava koosneb järgmistest õppeainetest:

Tabel 3

Õppeaine nimetus	Õppetunde	sealhulgas		Iseseisva töö tunde	Sõidutunde
		teoreetilisi õppetunde	praktilisi õppetunde		
1. Tööõiguse alused	8	6	2		
2. Suhtlemis- ja teenindamispsühholoogia	18	6	12		
3. Sõiduki tundmine ja käsitsemine	32	24	8	4	
4. Transpordi infrastruktuur ja transpordiökonomika alused	8	6	2		
5. Autovedude korraldus (logistika)	30	22	8	6	
6. Kindlustused	8	6	2		
7. Autojuhi vastutus	8	8	–		
8. Sõidupraktika					20
Kokku	112	78	34	10	
Kõik kokku	120				20

(2) Bussijuhi kiirendatud ametikoolituse õppekava koosneb järgmistest õppeainetest:

Tabel 3A

Õppeaine nimetus	Õppetunde	sealhulgas	
		teoreetilisi õppetunde	praktilisi õppetunde
1. Tööõiguse alused	6	5	1
2. Suhtlemis- ja teenindamispsühholoogia	12	5	7
3. Sõiduki tundmine ja käsitsemine	18	14	4
4. Transpordi infrastruktuur ja transpordiökonomika alused	4	4	–
5. Autovedude korraldus (logistika)	24	18	6
6. Kindlustused	2	2	–
7. Autojuhi vastutus	4	4	–
Kokku	70	56	14

29)paragrahvi 64¹tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Bussijuhi täienduskoolituse õppekava koosneb järgmistest õppeainetest:

Tabel 3B

Õppeaine nimetus	Õppetunde	sealhulgas	
		teoreetilisi õppetunde	praktilisi õppetunde
1. Tööõiguse alused	4	4	
2. Suhtlemis- ja teenindamispsühholoogia	8	6	2
3. Sõiduki tundmine ja käsitsemine	4	4	
4. Autovedude korraldus ja ökonomika (logistika)	6	4	2
5. Kindlustused ja vastutus	6	4	2
6. Töökeskkond ja liiklusohutus või valikained:	7	7	4
6.1 Säätlik ja kaitslik juhtimine, või		3	
6.2 Sõiduki dünaamika ja juhtimisvõtted, või		3	
6.3 Rasked tee- ja ilmastikuolud		3	
Kokku	35	29	6

30)määrust täiendatakse §-ga 75¹järgmises sõnastuses:

«§ 75¹. Piiratud liikumisvõimega inimese teenindamine

- (1) Piiratud liikumisvõimega inimeste õigused.
- (2) Bussijuhi kohustused ja võimalused nende teenindamisel.»;

31)määruse 8. peatüki 2. jao 3. jaotise pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**«3. jaotis
Sõiduki tundmine ja käsitsemine»;**

32)paragrahvi 78 täiendatakse lõikega 6 ja järgmises sõnastuses:

« (6) Kütusekulu optimeerimine.»;

33)paragrahvid 108 ja 109 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 108. Karistuseseadustik

- (1) Süüteo mõiste, süüteo koosseis, liigid, karistuse liigid ja määrad.
- (2) Kuriteo eest kohaldatavad põhikaristused, lisakaristused, muud mõjutusvahendid.
- (3) Liiklusalased kuriteod.
- (4) Kuriteo uurimisega tegelevad organid. Kohtud, nende liigid ja astmed. Kohtuotsuse peale edasikaebamise kord.
- (5) Kuritegude tõkestamine.
- (6) Illegaalne sisseränne.

§ 109. Vastutus väärteo toimepanemise eest eriseaduste ja karistuseseadustiku järgi

(1) Väärteo mõiste. Väärteo eest kohaldatavate karistuste liigid:

- 1) rahaträhv-põhikaristus;
- 2) arest-põhikaristus;
- 3) sõiduki juhtimise õiguse äravõtmine-lisakaristus.

(2) Väärteod:

- 1) tööõiguse ja tervishoiu valdkonnas;
- 2) liikluse valdkonnas;

3) muudes valdkondades.

(3) Väärtegude kohtuvälised menetlejad, karistuste rakendamine. Menetlus rahatrahvide, aresti ja sõiduki juhtimise õiguse äravõtmise kohaldamisel.»;

34)määruse 8. peatüki 2. jao 8. jaotise pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**«8. jaotis
Sõidupraktika»;**

35)paragrahvi 110 lõike 1 tekstis asendatakse sõna «Õppesõidu» sõnaga«Sõidupraktika»;

36)määruse 8. peatükki 2. jagu täiendatakse jaotisega 9 järgmises sõnastuses:

**«9. jaotis
Töökeskkond ja liiklusohutus**

§ 116¹.Liiklusreeglid ja liikluses käitumine

(1) Liiklusohutus alaste teadmiste täiendamine:

- 1) liiklusreeglite kinnistamine ja süvendamine;
- 2) mitmesuguste liiklusolukordade analüüs ja hindamine;
- 3) riske vältiva käitumisviisi kujundamine.

(2) Juht ja sõiduk erinevates liiklusolukordades:

- 1) teisi liiklejaid ja ümbritsevat looduskeskkonda arvestava hoiaku kujundamine;
- 2) piisava ohutunde kasvatamine asjatu riski vältimiseks liikluses;
- 3) vajalike oskuste analüüsimine ja nende arendamine võimalike ohuolukordade ennetamiseks;
- 4) ohutu, sujuva ja keskkonnasäästliku sõidumaneeri kujundamine;
- 5) tegutsemine liiklusõnnetuste ajal.»;

37)paragrahvi 118¹tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Taksojuhi täienduskoolituse õppekava koosneb järgmistest õppeainetest:

Tabel 4A

Õppeaine nimetus	Õppetunde	sealhulgas		
		teoreetilisi õppetunde	praktilisi õppetunde	
1. Tööõiguse alused	4	4		
2. Suhtlemis- ja teenindamispsühholoogia	10	5	5	
3. Sõiduki tundmine ja käsitsemine	4	4		
4. Autovedude korraldus ja ökonoomika	6	5	1	
5. Kindlustused ja vastutus	4	4		
6. Töökeskkond ja liiklusohutus või valikained:	7	7	4	
6.1 Säästlik ja kaitslik juhtimine, või		3		4
6.2 Sõiduki dünaamika ja juhtimisvõtted, või		3		4
6.3 Rasked tee- ja ilmastikuolud				
Kokku	35	29	6	

38)määrust täiendatakse §-ga 129¹järgmises sõnastuses:

«§ 129¹.Piiratud liikumisvõimega inimese teenindamine

(1) Piiratud liikumisvõimega inimeste õigused.

(2) Taksojuhi kohustused ja võimalused nende teenindamisel.»;

39)määruse 9. peatüki 2. jao 3. jaotise pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**«3. jaotis
Sõiduki tundmine ja käsitlemine»;**

40)paragrahvi 132 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Kütusekulu optimeerimine.»;

41)paragrahvid 156 ja 157 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 156. Karistusseadustik

(1) Süüteo mõiste, süüteo koosseis, liigid, karistuse liigid ja määrad.

(2) Kuriteo eest kohaldatavad põhikaristused, lisakaristused, muud mõjutusvahendid.

(3) Liiklusalased kuriteod.

(4) Kuriteo uurimisega tegelevad organid. Kohtud, nende liigid ja astmed. Kohtuotsuse peale edasikaebamise kord.

(5) Kuritegude tõkestamine.

(6) Illegaalne sissēränne.

§ 157. Vastutus väärteo toimepanemise eest eriseaduste ja karistusseadustiku järgi

(1) Väärteo mõiste. Väärteo eest kohaldatavate karistuste liigid:

- 1) rahatrahv-põhikaristus;
- 2) arest-põhikaristus;
- 3) sõiduki juhtimise õiguse äravõtmine-lisakaristus.

(2) Väärteod:

- 1) tööõiguse ja tervishoiu valdkonnas;
- 2) liikluse valdkonnas;
- 3) muudes valdkondades.

(3) Väärtegude kohtuvälised menetlejad, karistuste rakendamine. Menetlus rahatrahvide, aresti ja sõiduki juhtimise õiguse äravõtmise kohaldamisel.»;

42)määruse 9. peatüki 2. jagu täiendatakse jaotisega 8 järgmises sõnastuses:

**«8. jaotis
Töökeskkond ja liiklusohutus**

§ 157¹.Liiklusreeglid ja liikluses käitumine

(1) Liiklusohutus alaste teadmiste täiendamine:

- 1) liiklusreeglite kinnistamine ja süvendamine;
- 2) mitmesuguste liiklusolukordade analüüs ja hindamine;
- 3) riske vältiva käitumisviisi kujundamine.

(2) Juht ja sõiduk erinevates liiklusolukordades:

- 1) teisi liiklejaid ja ümbritsevat looduskeskkonda arvestava hoiaku kujundamine;
- 2) piisava ohutunde kasvatamine asjatu riski vältimiseks liikluses;
- 3) vajalike oskuste analüüsimine ja nende arendamine võimalike ohuolukordade ennetamiseks;
- 4) ohutu, sujuva ja keskkonnasäästliku sõidumaneeri kujundamine;
- 5) tegutsemine liiklusõnnetuste ajal.»;

43)paragrahvi 158 senine sõnastus loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

« (2) Isik, kes taotleb või kellele on antud C-, D-kategooria auto või CE-kategooria autorongi juhtimisõigus seoses teenistusülesannete täitmisega kaitsejõududes, võib ametikoolituse tunnistuse saada kiirendatud ametikoolituse õppekava edukal läbimisel määruses kehtestatud korras.»;

44)määrust täiendatakse §-ga 159 järgmises sõnastuses:

«§159. Üleminekusätted

(1) Enne määruse jõustumist antud tunnistus kehtib 5 aastat selle väljastamisest, kuid mitte kauem kui 2011. aasta 1. septembrini.

(2) Kehtiva tunnistuse omanikul on õigus avalduse alusel vana vormi kohane tunnistus ümber vahetada ARK-s, esitades selleks vana tunnistuse ja väljavõtte koolitaja eksami protokollist.»;

45)määruse lisa tunnistatakse kehtetuks;

46)määrust täiendatakse lisadega 1 ja 2 vastavalt käesoleva määruse lisale;

47)määruse normtehniline märkus muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«¹Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiivi 2003/59/EÜ reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 3820/85 ja nõukogu direktiivi 91/439/EMÜ muutmise ja nõukogu direktiivi 76/914/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 226, 10.09.2003 lk 04–17), muudetud direktiiviga 2004/66/EÜ (ELT L 168, 1.05.2004, lk 35–67).»

§ 2.Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2007. aastal, välja arvatud § 1 punkt 8, mis jõustub 1. aprillil 2008. aastal.

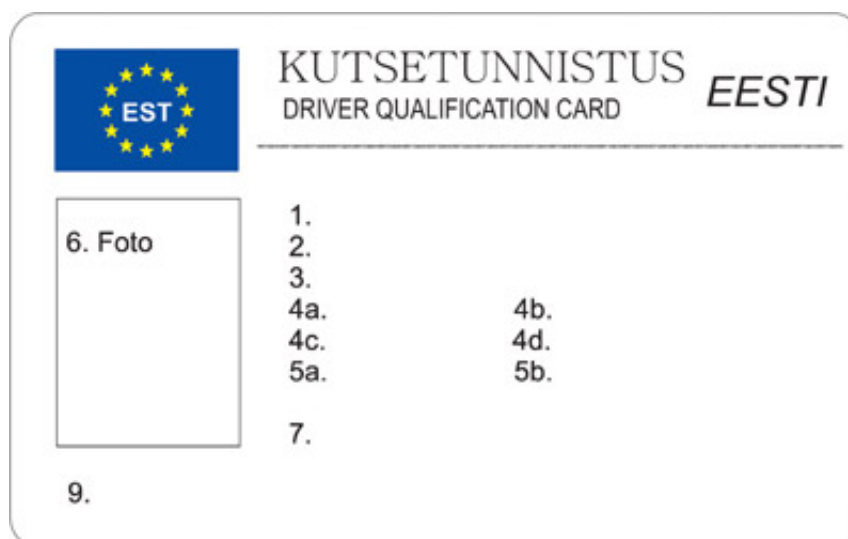
¹Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiivi 2003/59/EÜ reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 3820/85 ja nõukogu direktiivi 91/439/EMÜ muutmise ja nõukogu direktiivi 76/914/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 226, 10.09.2003 lk 04–17), muudetud direktiiviga 2004/66/EÜ (ELT L 168, 1.05.2004, lk 35–67).

**Rahandusminister
majandus- ja kommunikatsiooniministri ülesannetes
Aivar SÕERD**

**Asekantsler
kantsleri ülesannetes Maria VÄRTON**

«Teede- ja sideministri 6. novembri 2000. a määruse nr 87 «Autojuhkutseoskusnõuete, ametikoolituse eeskirja, koolituskursuse õppekavade ja koolitunnistuse vormi kehtestamine»
lisa 1

Esikül

Tagakül

KUTSETUNNISTUS		
11. 1. Perekonnanimi / Surname 2. Eesnimi / Other name(s) 3. Sünniaeg ja -koht / Date and place of birth 4a. Väljastamise kuupäev / Date of issue 4b. Kehtivusaeg / Expiry date 4c. Väljastaja / Issued by 4d. Isikukood / PIC 5a. Juhiloa number / Licence number 5b. Seeriainumber / Serial number 6. Omaniku foto / Photo of the driver 7. Omaniku allkiri / Holder's signature 9. Sõiduki kategooria 10. Ühenduse kood / Community code 11. Haldusastmeteliseks andmed / Administrative details 	9.	10.
	C1	
	C	
	D1	
	D	
	C1E	
	CE	
	D1E	
DE		

«Teede- ja sideministri 6. novembri 2000. a määruse nr 87 «Autojuhkutseoskuse, ametikoolituse eeskirja, koolituskursuse õppekavade ja koolitunnistuse vormi kehtestamine»
 lisa 2

Esikülg

TAKSOJUHI KUTSETUNNISTUS <i>EESTI</i>	
 6. Foto 9.	1. 2. 3. 4a. 4b. 4c. 4d. 5a. 5b. 7.

Tagakülg

TAKSOJUHI KUTSETUNNISTUS

11.	9.	10.
	B	
	BE	

1. Perekonnanimi / Surname
2. Eesnimi / Other name(s)
3. Sündiaeg ja -koht /
Date and place of birth
- 4a. Väljandmise kuupäev / Date of issue
- 4b. Kehtivusaeg / Expiry date
- 4c. Väljastaja / Issued by
- 4d. Isikukood / PIC
- 5a. Juhiloa number / Licence number
- 5b. Seerianumber / Serial number
6. Omaniku foto / Photo of the driver
7. Omaniku allkiri / Holder's signature
9. Sõidukite kategooriad
10. Ühenduse kood / Community code
11. Haldusotstarbelised andmed /
Administrative details

ARK